

d — Opšti — materijalni propisi

- zakonski propisi;
- podzakonski propisi (uredbe, pravilnici, odluke, uputstva, rješenja i dr.).

e — Naučno-istraživački rad

- stanje naučno-istraživačkog rada za praktične potrebe organa uprave i geodetskih radnih organizacija;
- potrebe za naučno-istraživačkim radom i mere koje bi trebalo preduzeti za njegovo organizovanje;
- stanje naučno-istraživačkog rada po fundamentalnim pitanjima, potreba za ovim radom i mere koje treba preduzeti za organizovanje istog;
- organizacione forme i vidovi naučno-istraživačkog rada;
- finansiranje naučno-istraživačkog rada.

● Ad 3 — ZADACI SAVEZA GIG-a SFRJ

- mesto i uloga Saveza u novim društveno-političkim uslovima;
- sadržaj rada Saveza;
- prava i interesi članova;
- saradnja sa organima službe i geodetskim radnim organizacijama;
- izdavačka djelatnost Saveza;
- saradnja na međunarodnom planu;
- finansiranje Saveza;
- metod rada Saveza GIGJ i njegovih organizacija.

Osim ovih načelnih referata, poželjno je da radne organizacije i pojedinci daju svoja mišljenja putem koreferata, u kojima treba da iznesu kako svoja gledišta o ovim načelnim pitanjima, tako i o svojim konkretnim dostignućima na polju naučne i praktične delatnosti (stručni koreferati).

Ako želite da se koreferati besplatno štampaju u potrebnom broju pri-

meraka, rukopisi treba da stignu u Savez SIGJ, Beograd, Kneza Miloša 7/II do 1. jula 1968. godine. Ukoliko koreferat ne stigne do ovog roka svaki podnosilac se sam brine o njegovom umnožavanju i to o svom trošku.

- format koreferata treba da bude 21 × 29,6 cm;
- na naslovnoj strani, gore, natpis: IV kongres geodetskih inženjera i geometara, u sredini: ime autora i naslov koreferata, dole: Sarajevo 6. i 7. novembar 1968. godine.

Predsedništvo je usvojilo raniji predlog da se Skupština održi neposredno iza Kongresa t. j. 8. novembra 1968. godine. Za skupštinu se predlaže sledeći dnevni red:

- Otvaranje Skupštine;
- Izbor radnog predsedništva i ostalih radnih tela;
- Izveštaj o radu Predstavništva i stalnih komisija;
- Izveštaj nadzornog odbora;
- Referat o organizaciji i strukturi SGIGJ u novim uslovima;
- Diskusija o referatu i izveštajima;
- Davanje razrešnice organima SGIGJ;
- Izbor počasnih i zaslužnih članova SGIGJ;
- Predlog novog statuta SGIGJ;
- Izbor Predsedništva i drugih organa SGIGJ;
- Predlog zaključaka Skupštine.

Predsedništvo je zaključilo da svi republički savezi GIG-a dostave do 1. jula t. g. izveštaje o radu, stanju i problemima u njihovim Savezima kao i mišljenja i predloge za novu organizacionu strukturu SGIGJ, a prema upitnicima koje će im do 1. marta dostaviti Sekretarijat. I. B.

Prof. Dipl. Ing. N. S. SVEČNIKOV

Posle dvogodišnje teške i opake bolesti, 3. marta 1967. godine neumitna sudbina otrgla je iz naše sredine čoveka, koji je po mnogo čemu bio izuzetan i koji je ceo svoj život posvetio geodeziji a skoro pet decenija svog neumornog, predanog i plodnog rada ne-sebično dao našoj struci i službi, ili tačnije rečeno u njih ugradio.

Sticajem okolnosti, N. S. Svečnikov se pre pola veka našao u našoj zemlji kao izuzetno talentovani mladi inženjer, sa diplomom jedne stare i ugledne škole i sa ne mnogo praktičnog iskustva, ali sa neiscrpnom energijom i žarkom željom da u novoj sredini svojoj struci da sve što može od sebe, pa i samog sebe. Od tada pa sve do svoje smrti on je sav svoj život i

stvaralačku delatnost utkao u sve niti našeg rada i službe, uslovljavajući njihove rezultate i dostignuća, kao i sve ono što oni daju i šta znače u našem današnjem društvu .

N. S. Svečnikov rođen je 1888. god. u gradu Kaluga (SSSR). 1907. god. završio je klasičnu gimnaziju i položio ispit zrelosti, dobivši, prema tadašnjem običaju, naročito odlikovanje kao posebno priznanje za odličan uspeh u toku celog školovanja. 1908. godine N. S. Svečnikov je primljen konkursom na, u to vreme »Konstatinovski meževoj institut« u Moskvi (danas Institut inženjera geodezije, aerosnimanja i kartografije — MIIGAIK), koji je 1913. godine završio sa odličnim uspehom. Diplomski rad mu je bio iz geomagnetskog premera. Njegovu diplomu krasio potpis jednog od velikana savremene geodezije, prof. F. Krasovskog, čiji je dostojni sledbenik i tumač bio kod nas. — Oslobođen vojne obaveze nije aktivno učestvovao u ratu.

Po dolasku u našu zemlju, N. S. Svečnikov se marta 1921. godine zaposlio u Generalnoj direkciji katastra, gde je tokom 1921. i 1922. godine radio kao triangulator. Februara 1923. god. postavljen je za rukovodioca odeljka za tringulaciju i nivelman Generalne direkcije (kasnije Odeljenje katastra i državnih dobara Ministarstva finansija) i tokom 18 godina rukovodio svim radovima na triangulaciji i nivelmanu, koje je vršila ta ustanova. Septembra 1941. godine razrešen je, po svojoj molbi, dužnosti rukovodioca odeljka, ali je i dalje ostao na radu u Odeljenju katastra. — U vremenu od 1927. do 1935. je kao honorarni nastavnik predavao geodeziju na Geometarskom oteku STS u Beogradu.

Posle oslobođenja N. S. Svečnikov je radio u Saveznoj geodetskoj upravi kao samostalni i viši savetnik i rukovodilac odeljenja za osnovne geodetske radove. Ovu dužnost obavljao je i dalje kao honorarni službenik Uprave, nakon imenovanja novembra 1957. godine za redovnog profesora više geodezije na Geodetskom oteku Građevinskog fakulteta u Beogradu, gde ovaj predmet predaje još od 1949. godine

kao honorarni nastavnik. U vremenu 1957—1959. godine isti predmet je predavao i na Višoj vojnoj geodetskoj akademiji, čiji član ispitne komisije ostaje sve do 1962. godine.

Krajem septembra 1961. godine N. S. Svečnikov odlazi kao profesor u penziju, ali svoj rad u Saveznoj geodetskoj upravi nastavlja do kraja 1964. godine, ne prekidajući ga ni kasnije, iako već u dubokoj starosti i znatno narušenog zdravlja, radeći za nju do svog, tako reći, poslednjeg daha. U drugoj polovini 1965. godine, mada teško bolestan, N. S. Svečnikov nalazi snage da se u okviru rada Savezne geodetske uprave prihvati učešća u realizaciji programa Saveznog fonda za finansiranje naučne delatnosti u vezi obrade tema po pitanjima određivanja oblika i dimenzija Zemlje i izravnanja buduće astronomsko-geodetske mreže SFRJ. Predosećajući da mu se bliži neizbežni kraj života i želeći, verovatno, da sintetizuje svoje bogato dugogodišnje iskustvo upravo u tom domenu rada, N. S. Svečnikov se angažuje svim svojim bićem i sa punim žarom svog naučnog entuzijazma da pruži sve od sebe, pa i samoga sebe. Iako skrhan teškom bolešću on neumorno radi na određenim temama i njegov radni dan zadnjih meseci traje punih 9 časova efektivnog rada. Samo na 10 dana pre no što je zauvek preostalo da kuca njegovo plemenito srce, N. S. Svečnikov završava svoj poslednji rad i stavlja svoj zadnji potpis označavajući s tim kraj svoje skoro poluvekovne delatnosti za našu geodetsku struku i službu. S tim je ujedno dogoreo i sagoreo životni plamen, koji je decenijama goreo i svetleo, i svojom jarkom svetlošću obasjavao sve nas, služeći nam kao siguran putokaz i vodič po zamršenim stazama i putevima geodetske prakse.

Sa vremenom provedenim u službi ne završava se opšta delatnost N. S. Svečnikova. On se pojavljuje kada se u našoj zemlji tek postavljaju temelji geodetske službe, u zemlji sa izuzetno skromnim materijalnim mogućnostima, skoro sasvim bez stručnog kadra i bez najneophodnijeg stručnog iskustva, dok su zadaci bili ogromni a problemi iz-

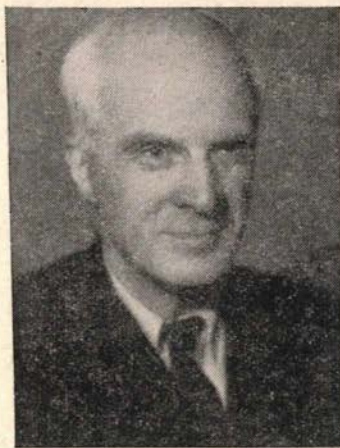
vanredno složeni. Ali u pravo vreme i na pravom mestu našao se pravi čovek. Stvaralačka sposobnost N. S. Svečnikova vrlo brzo je došla do svog izražaja. Služba je bila suočena sa rešavanjem jednog od ključnih problema geodezije; naime, trebalo je konačno doneti odluku o izboru projekcije i koordinatnih sistema. Na predlog i zauzimanje N. S. Svečnikova izabrana je za našu zemlju Gaus-Kriggerova projekcija. Danas je nepobitno jasno, da je to bilo najbolje rešenje, ali treba imati u vidu da je u to vreme Jugoslavija bila tek druga zemlja u svetu, koja se odlučila na ovaj izbor. Ubedljivo napisana studija i visoko stručna odbrana predloga N. S. Svečnikova imali su uticaja na odluku državne komisije, koja je jednoglasno usvojila predloženu Gaus-Kriggerovu projekciju. Priznanje dobijeno na Međunarodnom geodetskom kongresu u Cirihu 1930. god., kao i neophodna potreba narodne odbrane upravo za takvom projekcijom u savremenom načinu ratovanja najbolje ilustruju kako sam rad N. S. Svečnikova tako i njegovu sposobnost.

Već samo ovaj jedini doprinos odnosno rad bio bi sam po sebi dovoljan da njegovom autoru obezbedi počasno mesto u našoj geodetskoj struci. Međutim, u periodu do početka rata sledi još niz uspešnih radova kao što su: učešće N. S. Svečnikova u izravnavanju trigonometrijske mreže 1. reda, 20-godišnje neposredno rukovođenje radovima na mrežama nivelmana i triangulacije sa izradom »Pravilnika za triangulaciju« i »Uputstva za trigonometrijski nivelman«, kao i više studija i analiza, zapaženih u stručnoj literaturi. U ovom periodu rada napisao je: »Geodezija — Trigonometrijska, poligona i linijska mreža« i »Nivelman« (sa Ing. A. Kostićem); »Račun izravnavanja — Teorija grešaka«.

Po oslobođenju, u novostvorenim uslovima i pred proširenim delokrugom rada i zadacima, ogromno teoretsko znanje N. S. Svečnikova, koje on neprekidno upotpunjava i dalje razvija, kao i njegovo bogato praktično iskustvo dolaze do svog punog izražaja. Otpočinja jedan period njegove veoma raznovrsne delatnosti, koja je po re-

zultatima bila izuzetno bogata. S pravom se sme tvrditi, da u tom periodu rada nije bilo nijednog jedinog, iole ozbilnijeg, pitanja ili problema u geodetskoj službi u kome nije sudelovao N. S. Svečnikov ili za čije rešenje on nije dao dragocen doprinos, koristeći se rezultatima svojih istraživanja ili rezultatima savremenih naučnih dostignuća, koje je znao stvaralački da prilagodi i primeni na naše prilike.

U ovom posleratnom periodu, iako angažovan rešavanjem čitavog niza praktičnih i naučnih pitanja, N. S. Svečni-

kov nalazi dovoljno vremena i snage da neprekidno piše, uobličava svoja znanja i iskustva, i ista prenosi na hartiju, ostavljajući za sobom, kao najproduktivniji, najpotpuniji i najraznovrsniji stručni pisac do sada na našem jeziku, bogato nasleđe u vidu studija, stručnih knjiga, priručnika, referata, pravilnika, uputstava, analiza i dr.

N. S. Svečnikov nije bio čovek koji je mogao »lako« da piše, jer je imao jako istančan način izražavanja i veoma razvijen osećaj odgovornosti za svaku napisanu reč ili zauzet stav, odnosno dato mišljenje. U stvari, svojim stavovima u radovima on je istovremeno oličavao i pojmove stručne savesti i stručne etike. Ako se sve ovo ima u vidu kao i koliko je napisanih stvari ostavio za sobom (16 knjiga i nekoliko desetina raznih referata i članaka), onda se tek može dobiti prava slika, koliko je N. S. Svečnikov u sve

to uložio vremena i truda. Zapravo taj neumorni pregalački rad, koji ne slabi ni onda kada njegovo umorno, krhko telo i narušeno zdravlje klecaju pod nemilosrdnim udarcima neizlečive bolesti, kao i zadržavajuća energija, vitalnosti i moralna hrabrost, nepojmljivi za obična ljudska shvatanja i merila, i čine ga izuzetnim čovekom.

Tematika radova i interesovanje N. S. Svečnikova kreću se u veoma širokim granicama ne samo čiste geodezije, već i izvan njenog domena (Euklid, Ajnštajn, Gorki, Tolstoj, Turgenjev i dr.). Može se slobodno reći da nije bilo oblasti klasične i savremene geodezije, počev od astro-geodetskih radova pa do radova na komasaciji zemljišta, u koju N. S. Svečnikov nije duboko ušao, nastojeći da ide ukorak sa daljim razvojem geodezije i bude u toku najnovijih dostignuća, težeći da nam prenese svoja najnovija saznanja i doprinese razvoju geodezije i kod nas (neobjavljeni rukopisi: »Trodimenzionalna geodezija«, »Srednja greška srednje greške«, »Dispersiona analiza«, »Teorija trenda« i više manjih radova).

Suviše bi prostora iziskivalo poime nično citirati sve što je N. S. Svečnikov napisao i objavio, a pogotovu o čem je sve on pisao, jer su mnogi takvi radovi, zbog njegove poznate skromnosti, ostali neobjavljeni. Ipak ne samo preći a ne istaći bar nekoliko njegovih najvažnijih i izvanrednih posleratnih radova, od kojih neki u pravom smislu predstavljaju mala remek-dela od kapitalnog značaja, kao što su: »Osnovni geodetski radovi u SFRJ«, »Pravilnik za državni premer I i II deo« (tiangulacija i gradski premer); »Uputstvo za izvršenje naknadnih uglovnih merenja u trigonometrijskoj mreži I. reda«; »Geodezija za II razred STS« (sa Ing. I. Živkovićem i Ing. D. Nedeljkovićem); »Geodezija« »trig. mreže nižih redova i trig. nivelman«; »Račun izravnanja« (teorija grešaka i

metoda najmanjih kvadrata); »Fotogrametrija« (osnovni pojmovi i konturno aerosnimanje); »Viša geodezija — I, II i III knjiga«; »Trigonometrijska mreža grada Beograda«; »Gradske trigonometrijske mreže«; »Astronomsko-geodetska mreža SFRJ«; Radovi na lancu stepenskog merenja duž 22. meridijana«; »Normalni reper«; »Određivanje koeficijenta refrakcije«, i najzad njegovi zadnji radovi po programu Fonda za finansiranje naučne delatnosti (»Transformacije«, »Određivanje geoida« i »Predlog za izravnanje astronomsko-geodetske mreže«).

Ako se ima u vidu šta je sve uradio i za sobom nama ostavio, onda N. S. Svečnikov, mada sin bratskog nam naroda ali ipak stranac po rođenju, pripada našoj zemlji i našim narodima, onoliko i u onoj meri koliko uopšte može jedan čovek pripadati i dati svojoj rodnoj grudi. Njegov odlazak je ogroman i nenadoknadivi gubitak za celokupnu našu geodetsku struku i službu, a za sve ono što je radio, kako je radio i koliko je uradio, pripada mu počasno mesto u našoj struci i mi mu dugujemo trajnu zahvalnost. Za predani rad odlikovan je Ordenom rada

Sa smrću N. S. Svečnikova otišao je iz naše sredine čovek, koji će u mnogo čemu ostati neponovljiv i nenadmašen. Otišao je čovjek ali su ostala njegova dela, koja ostavljaju neizbrisivi trag, i od kojih će svakako neka za duže vremena ostati nedostignuta a poneka čak i neprevaziđena. U našem sećanju ostaće u živoj uspomeni neizbrisivi plemeniti lik čoveka, naučnika, pedagoga, radnika, saradnika, druga i prijatelja, koji je čitavom nizu generacija naših geodetskih stručnjaka bio uzor učitelja i vaspitača i koji je svojom dobrotom i blagošću plenio srce s kim god je došao u dodir.

Neka je večna slava i hvala našem velikom učitelju, prijatelju i drugu N. S. Svečnikovu! J. Bogdanović

»G E O D E T S K I L I S T«. Izdavač: »SAVEZ GEODETSKIH INŽINJERA I GEOMETARA« SR Hrvatske, Zagreb Berislavićeva 6. — Odgovorni urednik: Prof. ing. Mato Janković, Zagreb, Hrvojeva ul. 5 — Uprava uredništvo i administracija: Zagreb, Geodetski fakultet, Kačićeva 26. — Preplata 60 N. d. Za članove stručnih društava 10 N. d, za studente i đake 6 N. d — Tekući račun kod Narodne banke, Zagreb broj 301-8-2330